

Mitjans de comunicació i cultura popular

Albert Rumbo

Ja fa anys, massa anys per ser sincers, que la major part dels que ens dediquem a temes relacionats amb la cultura popular ens queixem sistemàticament de l'escassa sensibilitat que els mitjans de comunicació d'àmbit nacional tenen per la nostra cultura tradicional. Jo mateix, sense anar més lluny, ja signava un article amb el mateix nom que aquest al Berguedà Setmanal de Regió7 un llunyà 3 de juliol del 1999. Avui, 14 anys més tard, la situació és pràcticament la mateixa, si no pitjor.

En general, els mitjans d'àmbit nacional segueixen informant de les mateixes manifestacions festives de les quals informaven en aquell moment i pràcticament continuen ignorant celebracions excepcionals com l'Haro de Les, les Falles d'Isil o el Pi de Centelles, entre moltes d'altres. Les hores dedicades a la cultura popular a Catalunya Ràdio o a TV3 segueixen sent pràcticament les mateixes i, si cal, en horaris més intempestius encara dels que ja ho eren aleshores. I els castells continuen menjant-se gairebé tota la programació tradicional de la televisió pública de Catalunya. I no és pas que no cregui que el fenomen casteller no mereix un aparador com el que té, sinó al contrari, que moltes altres mostres festives també se'l mereixen. El problema sorgeix amb la mateixa pregunta que ja em feia fa gairebé tres lustres, i és si no disposem d'altres manifestacions tradicionals interessants a Catalunya que sistemàticament només es retransmetin actuacions castelleres. No podríem veure d'una manera igual de digna l'entrada de Sant Fèlix de Vilafranca del Penedès, la reverència al Santíssim de la Dansa de la Mort de Verges, l'Adormida dels Gegants de Mataró per la Festa de les Santes o la Matadegolla de Sant Feliu de Pallerols, per citar només alguns exemples?

Ara bé, hem de procurar que els arbres no ens evitin de veure el bosc, i que a la vegada que reclamem una major i justificada presència de la nostra cultura popular i tradicional als mitjans de comunicació, aquesta presència compleixi uns mínims de seriositat, rigor i professionalitat i que, sobretot, no alteri, interfereixi i desvirtui les formes d'expressió cultural a les quals dona cobertura.

El motiu d'aquest darrer comentari és per posar de manifest el que, al meu entendre, estan fent les retransmissions que TV3 fa anualment de la Cantada d'Havaneres de Calella de Palafrugell els primers dissabtes del mes de juliol. Ja fa anys que aquesta cantada ha perdut la vivesa, l'alegria i en certa manera l'espontaneïtat que l'havien caracteritzat per passar a esdevenir un mer espectacle televisiu sotmès al jou de la publicitat. Tant és així que enguany fins i tot es va endarrerir una hora (fins a les 11 de la nit) per tal de poder

ser retransmesa en directe a causa de la vaga que feien els treballadors de TV3. És evident que la retransmissió anual li ha atorgat una popularitat i un volum d'espectadors en els quals mai haguessin somniat els seus organitzadors (que, dit sigui de passada, són els que la sotmeten als dictàmens televisius), però a quin preu? Al d'haver substituït una mostra de cultura popular i tradicional per una espècie de programa televisiu on tot està cronometrat?

Més cultura popular als mitjans públics, sí, sens dubte; però ben feta i mantenint aquelles virtuts que justament la fan mereixedora de ser-hi present.